

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Gunnar Hoberg*  
 Härad: *Östra* Adress: *Hässelholm*  
 Socken: *Rödeby* Berättat av: *Joh. Johansson*  
 Uppteckningsår: *1939* Född år *ca 70 år Rödeby sn.*

Tunnelskall:

*Hösta löv. . . . . sid. 1.*  
*Sodjebräna, röslar. . . . . " 7.*  
*Barkhuggning. . . . . " 5.*  
*Sucörberedning. . . . . " 8.*  
*Varg- och rådjursjakt. . . . . " 9.*

(11 sidor)

ACC. N:R. 5919

Landskap: Blekinge. Upptecknat av: Gunnar Hobroh  
Härad: Östra. Adress: Hälslebohn  
Socken: Rådeby. Berättat av: Joh. Johansson  
Uppteckningsår: 1939. Född år Ca 70 i Rådeby sn

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

### "Hösta löv"

Detta arbete företogs efter sädes skörden,  
sträa innan löven blev så att de föll av.  
Man tog aspelöv åt hästarna, björk,  
sälj, ask åt fjärr. Eklöv ansågs ej bra.  
Det verkliga lövet breddes ut att  
torka på marken, ett stycke sådant kalla-  
des "en brea".

Man brukade dels "hamna" dels helt  
enkelt kvista. Kvista gjorde man dock ej  
med ask och löv. När man "hamnat"  
eller toppklaggit en ask fick den stå röd  
tills man efter ungefär 5 år åter kunde

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5919

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Gunnar Hobro

Härad: Östra

Adress: Hörsleholm

Socken: Rödaby

Berättat av: Joh. Johansson

Uppteckningsår: 1939

Född år ca 1740 Rödaby sn.

2.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

hanna den. Redskapet man använde var "risbit", gjort av avhuggen bit lieblad fäst vinkelrät mot kort shaft.

Lövet las sedan i en lada eller på slimmern.

Man matade spiren med lör antingen i bunke eller i två hächar det sattes i.

Man tog lör i allmänhet först i in-ägorna, men aspet togs vara på över-utt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5919

Landskap: NärkeUpptecknat av: Gunnar HobergHärad: ÖstraAdress: HärsleholmSocken: RödebyBerättat av: Joh. JohanssonUppteckningsår: 1939Född år ca 1700 Rödeby sn.

3.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV"svedjebräna", "röslar".

Man svedjade eller hade "svedjebräna" eller "röslar", som man sade.

Man högg så ner skogen på ett område, det gjordes på hösten, och då högg man ner allt inom området. Sedan långt fram på våren brände man det.

Man sätte först potatis på den erhållna marken, sedan på hösten råg.

När man skulle nylla ner rågen använde man "krattor", långa shaft med några träpinor genom. Man hade alltså varje år ett stycke potatis och ett stycke råg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5919

Landskap:

Blekinge

Upptecknat av:

Gunnar Hoberg

Härad:

Östra.

Adress:

Hälsjöholm

Socken:

Rödeby.

Berättat av:

Joh. Johansson

Uppteckningsår:

1919

Född år

ca 1700 Rödeby sn.

4.  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Det därefter, alltså tredje året vä-  
tte skog och bete, björket växte upp fort,  
granar kom lite senare.

Föring vedjemarken hade man besatt  
den odlades "hankagårdsgård", av hank.

Medan elden brann i vedjemarken,  
fick man ha spannar och vatten med  
sig.

Var man tände i vedjan var beroen-  
de på vinden: man tände alltid på i  
motsatta kanten där vinden kom ifrån.

När man satte potatisen i ved-  
jemarken, "hackade man kuvar" och la  
ner potatisen i. Man kunde hacka ner

5919

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge

Härad: Östra.

Socken: Rödby.

Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Gunnar Hobroh

Adress: Håssleholm

Berättat av: Joh. Johansson

Född år: 70 år i Rödby sn.

5.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

en skäppa potatis, och det var mycket arbete med det.

Torpare fick "halva", d.v.s. de fick ved-ja, men den fick de blott hälften av råg eller potatis, de satte.

Det grova togs där då man högg ner skogen för vedning, det användes mest till ved. Ej brukligt att ta det till kolning eller tårbränning. En del högs också till gädsle.

### Barkhuggning.

För tog man mycket bark, som såldes till Karlskrona, där fanns 2 eller 3 gar-

ACC. N:R.

5919

Landskap:

Älchinge

Upptecknat av:

Gunnar Holm

Härad:

Dåra

Adress:

Härsleholm

Socken:

Rödeby

Berättat av:

Joh. Johansson

Uppteckningsår:

1939

Född år

70 år

i

Rödeby sn.

6

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

vare, som köpte upp. Barktagningen gjordes sedan man slutat att vira. Det var fräga om ek. Man högg då ner träden, och sedan tog man en "fjät", en lång, spetsig stabe ("gaungel" som en smal stabe kallas här), och drog en ring runt om stammen, en upp till och en ner till och lossade sedan med yxa i stora ytor av barken, som först risprats upp i lagom partier med "fjäten".\*)

Barken skulle sedan torka i solen 2-3 dagar, och las in på logen sen.  
\*) På grenar "byste" man med hammare så lossnade barken där.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5919

Landskap:

Blekinge

Härad:

Östra

Socken:

Rödeby

Uppteckningsår:

1939

Upptecknat av:

Gunnar Hobroh

Adress:

Hälsleholm

Berättat av:

Joh. Johansson

Född år

ca 70 år Rödeby m.

7  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Barben skars sedan i kachelserverk, som  
sköttes av tre personer. Förr såldes barben  
i foten av långbark, men sedan i kae-  
lat tillstånd i påsar.

Man sålde i Karlshrona mest, men  
även åt Berghvara och Vätternaby. En  
av handlarna /garvarna/ i Karlshrona  
var Skolinus, där utför stod förr i ti-  
den en lång kö med vagnar med  
bark, långt ut på gatan.

För ca 70 år sen fick man 5:50 kr.  
för 100 kg. bark, priset ungefär detsam-  
ma som nu!

Om torpare flådde, fick han själv ta

Skriv endast på denna sida!



ACC. N:R. **5919**

Landskap: Blekinge

Härad: Östra

Socken: Rödeby

Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Gunnar Hjorth

Adress: Hässelholm

Berättat av: Oskar Pettersson

Född år 70 år i Rödeby ca.

8  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

hälften. Bonden själv släppte på till öarna  
att köra av barken med till stan.

### Smörberedning.

Stötkärnorna voro vanligtast. Vevkär-  
norna kom för 30-40 år, samtidigt med  
separatorerna. De förra kärnorna voro  
bäst då man kärnar mjölk, de senare  
då man kärnar grädde.

Om man blott hade lite grädde att  
kärna, kunde det att man vispade med  
björkevisp i ett kärl, tills det blev smör.

Man brukade färga smöret med  
svoröter, men sågsmanen har aldrig

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5919

Landskap: Blekinge.

Härad: Vstra.

Socken: Rödeby.

Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Emma Hobish

Adress: Håslösholm

Berättat av: Joh. Johansson

Född år: 70 år Rödeby Sn.

9.  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Hjälte den det.

Stöten i kärnorna var nertill försedd  
med rund träskiva med runda hål ge-  
nom.

Varg- och präjakt.

Vargar lär för 100 år sen ha funnits vid  
gården Flaken, överst i socknen. Varg-  
spjut, nät o. dyl. användes och det av  
sagesnamnen.

Präv fångades i runda gropar, ca  
4 m. djupa. En enda band på stång, som  
räven skulle lochas till. Vid Sagermans  
gård fanns för flera gropar. Man täck-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5919

Landskap: Blekinge

Härad: Östra

Socken: Rödby

Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

76 år

i Rödby sn.

10  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

te över gropen med något tunt och lät  
över. Man klädde sidorna med bräder,  
dessa stods snett utåt (gropens botten  
var tydligen bredare än nymningen), så  
att råven ej skulle kunna klättra upp.

Före tog man råvningarna  
i deras s.k. "rävskäro", d. v. s. bona.  
Man grävde hål och rakte ut dem.  
Eller också gjorde man så att man täpp-  
te till alla hål utom ett. Där ställde  
man en kista, "rävkista", framför öpp-  
ningen; i denna inestänges råvarna.  
Man kunde också bruka en  
s.k. "krats", ett korkskovsformet red-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5919

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Gunnar Hoberg

Härad: Östra

Adress:

Socken: Rödeby.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1929

Född år

70 år i Rödeby, en

11.  
LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

skap, som ju användes till bössan egentligen. Detta sättes på shaft och stackes in i boet att fösa vidare den med. Redskapet var cirka 30 cm. långt.

P.S. Sagesmannen en häradsdomare av den dryga sorten på en rätt stor gård är ganska dålig som sagesman. En sådan som ej går ordentligt in på saker och ting utan vill mera summariskt och rätt fåritskt klara av det hela!

Skriv endast på denna sida!

Ann.  
E.H.